

Lausunto 29.09.2022

Kuuleminen eduskunnan ympäristövaliokunnassa 30.9.2022 klo. 9.30.

Asia: HE 120/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain ja viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain muuttamisesta sekä niihin liittyviksi laeiksi

Suomen luonnonsuojeluliitto kannattaa ehdotettuja muutoksia. Luonnonsuojeluliitto pitää kannatettavana, että kansallista viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annettua lakia (200/2005, SOVA-laki) uudistetaan esityksen mukaisesti vastaamaan SOVA-direktiivin (Euroopan parlamentin ja neuvoston tiettyjen suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista antamaan direktiiviin 2001/42/EY) vaatimuksia ja sitä koskevaa Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä.

Luonnonsuojeluliitto pitää kannatettavana SOVA-lain 4 §:n säännöskohtaisissa perusteluissa mainittua tavoitetta siitä, että kaikki ympäristöarvioinnin soveltamisedot täyttävät suunnitelmat ja ohjelmat tulevat jatkossa kuulumaan ympäristöarvioinnin piiriin, mukaan lukien ministeriön ja valtioneuvoston asetukset sekä hallinnolliseen määräykseen perustuvat suunnitelmat tai ohjelmat (s. 28). Tämän osalta kiinnitämme huomiota siihen, että soveltamisedojen täyttymisen tarkastelussa huolehditaan riittävästä asiantuntemuksesta ja osaamisesta, ja että ympäristöarviointivelvoitteen soveltumisessa otetaan huomioon esityksen perusteluissakin esille tuodut Euroopan unionin tuomioistuimen linjaamat lähtökohdat (s.29).

Eryteisesti SOVA-lain soveltamisalan laajentamisella EU-oikeuden vaativalle tasolla voi olla merkittäviä positiivisia ympäristövaikutuksia, jos viranomaisten resurssien riittävydestä ja koulutuksesta ympäristövaikutusten arvioinnissa huolehditaan muutoksen tavoitteiden mukaisesti.

Luonnonsuojeluliitto pitää kannatettavana myös esityksen osalta tavoitetta edistää ympäristötiedon saatavuutta (s.32-33) ja yleisön osallistumismahdollisuuksia ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn (s. 30).

Toimeksi saaneena

Satu Keski-Lusa
Ympäristöoikeuden asiantuntija
Suomen luonnonsuojeluliitto